

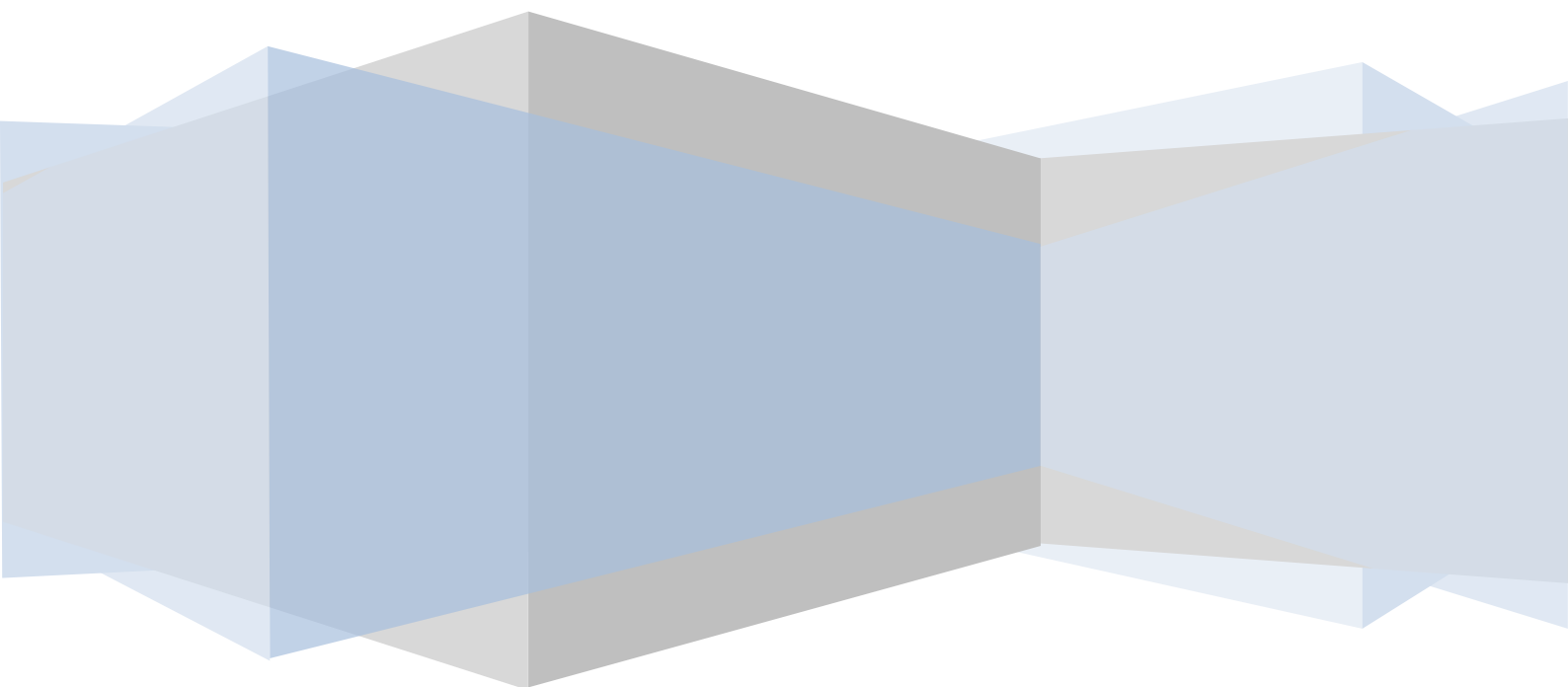

Broj: 01-33-1-104-5/16
Mostar, 06.07.2016. godine

Plan borbe protiv korupcije

2016 - 2017

I - Tekstualni dio

1. Širi kontekst borbe protiv korupcije u BiH

Korupcija je jedan od najvećih izazova našeg vremena, te je globalno prepoznata kao jedna od temeljnih prepreka razvoja društva i demokracije. Zemlje u tranziciji, kao što je Bosna i Hercegovina (BiH), posebno su podložne fenomenu korupcije s obzirom na slabo razvijene institucionalne kapacitete za provođenje zakona, te generalno nedovoljan stupanj demokratske kulture u cjelokupnom društvu. Visok stupanj korupcije jedan je od najznačajnijih problema u BiH i predstavlja ozbiljnu prepreku na njenom putu ka Europskoj uniji (EU).

Prema "Indikatorima upravljanja" Svjetske banke, BiH se nalazi ispod sredine ljestvice od preko 200 zemalja i teritorija, a sličnu poziciju ima i prema "Indeksu percepcije korupcije" Transparency Internationala koji rangira skoro 180 zemalja. Prema spomenutim i drugim pokazateljima, BiH je slabije rangirana od zemalja Zapadne Evrope, ali i većine zemalja iz regije.

U BiH je do sada usvajano nekoliko strateških dokumenata za borbu protiv korupcije na državnom, entitetskim i nivou Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu BD BiH), kao i nižim nivoima vlasti. Dosadašnji strateški dokumenti nisu adekvatno implementirani, što se konstatira i u izvještajima o napretku BiH (prilozi uz saopćenje Evropske komisije Evropskom parlamentu i Vijeću EU) za posljednjih nekoliko godina. U njima se cjelokupni angažman BiH ocjenjuje tek kao "rana faza borbe protiv korupcije"

Borba protiv korupcije je dug i kompleksan proces u kojem nema brzih i jednostavnih rješenja. Potrebno je provoditi kontinuirane aktivnosti, zbog čega je u cilju nadogradnje i kontinuiteta Strategije za borbu protiv korupcije BiH 2009–2014. i Akcionog plana za njeno provođenje u maju 2015. Usvojena Strategija za borbu protiv korupcije i njen provedbeni dokument – Akcioni plan za period 2015.–2019. godinu.

2. Definicija korupcije

Korupcija označava svaku zloupotrebu moći povjerene javnom službeniku ili osobi na političkoj poziciji na svim razinama vlasti u državi, koja može dovesti do privatne koristi. Korupcija posebno uključuje direktno ili indirektno zahtijevanje, nuđenje, davanje ili primanje mita ili neke druge nedopuštene prednosti ili ostvarivanje njene mogućnosti kojim se narušava odgovarajuće obavljanje bilo kakve dužnosti ili ponašanja očekivanih od primaoca mita.

Zakon o Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije („Službeni glasnik BiH“ br.: 103/09 i 58/13) :

„Korupcija je svaka zloupotreba moći povjerene javnom službeniku ili licu na političkom položaju, državnoj, entitetskoj, županijskoj razini, razini Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, gradskoj ili općinskoj razini, koja može dovesti do privatne koristi. Korupcija posebno može uključivati izravno ili neizravno zahtijevanje, nuđenje, davanje ili prihvaćanje mita ili neke druge nedopuštene prednosti ili njezinu mogućnost, kojima se narušava odgovarajuće obavljanje bilo kakve dužnosti ili ponašanja očekivanih od primaoca mita.“

3. Zakonodavni okvir u borbi protiv korupcije Bosne i Hercegovine

Zakoni koji izravno ili neizravno reguliraju oblast borbe protiv korupcije u Bosni i Hercegovini su:

- **Zakon o Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije** („Službeni glasnik BiH“ br.: 103/09 i 58/13, u daljnjem tekstu *Zakon o Agenciji*);
- **Zakon o zaštiti osoba koje prijavljuju korupciju u institucijama BiH** („Službeni glasnik BiH“ br.:100/13);
- **Zakon o sukobu interesa u institucijama vlasti BiH** („Službeni glasnik BiH“ br.: 13/02,16/02, 14/03, 12/04, 63/08, 18/12 i 87/13);

- **Kazneni zakon BiH** ("Službeni glasnik BiH", br.: 3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04,30/05, 53/06, 55/06, 32/07, 8/10, 47/14, 22/15 i 40/15);
- **Zakon o kaznenom postupku BiH** ("Službeni glasnik BiH", br.: 03/03, 32/03, 36/03, 26/04, 63/04, 13/05, 48/05, 46/06, 76/06, 29/07, 32/07, 53/07, 76/07, 15/08, 58/08, 12/09, 16/09, 93/09 i 72/13);
- **Zakon o radu i institucijama BiH** ("Službeni glasnik BiH", br.: 26/04, 7/05, 48/05 i 60/10);
- **Zakon o državnoj službi u institucijama BiH** ("Službeni glasnik BiH", br.: 19/02, 35/03,4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10 i 40/12);
- **Zakon o upravi** ("Službeni glasnik BiH", br.: 32/02 i 102/09);
- **Zakon o ministarstvima i drugim tijelima uprave BiH** ("Službeni glasnik BiH", br.5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09 i 103/09);
- **Zakon o slobodi pristupa informacijama u BiH** ("Službeni glasnik BiH", br.: 28/00,45/06, 102/09 i 62/11, i 100/13);
- **Izborni zakon BiH** ("Službeni glasnik BiH", br.: 23/01, 07/02, 09/02, 20/02, 25/02,04/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10,18/13, i 07/14);
- **Zakon o financiranju političkih stranaka** ("Službeni glasnik BiH", br.: 95/12);
- **Zakon o javnim nabavama** ("Službeni glasnik BiH", br.: 39/14);
- **Zakon o sprječavanju pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti** ("Službeni glasnik BiH", br.: 47/14);
- **Zakon o Sudu BiH** ("Službeni glasnik BiH", br.: 29/00,16/02, 24/02, 03/03, 37/03, 42/03, 04/04, 09/04, 09/04,35/04, 61/04, 32/07, 49/09, i 97/09);
- **Zakon o Visokom sudskom i tužiteljskom vijeću BiH** ("Službeni glasnik BiH", br.: 15/02)

Kaznenim zakonom Bosne i Hercegovine¹ (XIX glava) su određena koruptivna kaznena djela i kaznena djela protiv službene i druge odgovorne dužnosti, a to su:

- *Primanje dara i drugih oblika koristi,*
- *Davanje dara i drugih oblika koristi,*
- *Primanje nagrade ili drugog oblika koristi za trgovinu utjecajem,*
- *Davanje nagrade ili drugog oblika koristi za trgovinu utjecajem,*
- *Zloupotreba položaja ili ovlasti,*
- *Pronevjera u službi,*
- *Prijevara u službi,*
- *Posluga u službi,*
- *Nesavjestan rad u službi,*
- *Krivotvorenje službene isprave,*
- *Protuzakonita naplata i isplata,*
- *Protuzakonito oslobođenje osobe lišene slobode,*
- *Protuzakonito prisvajanje stvari pri pretresanju ili izvršenju.*

4. Strateški okvir u borbi protiv korupcije Bosne i Hercegovine

Strateški okvir za borbu protiv korupcije u Bosni i Hercegovini čini:

- Strategija za borbu protiv korupcije BiH 2015.-2019.
- Akcioni Plan za provođenje Strategije za borbu protiv korupcije BiH 2015-2019.

5. Međunarodni dokumenti u oblasti borbe protiv korupcije

Najznačajniji međunarodni dokumenti u oblasti borbe protiv korupcije, potpisani i ratificirani od strane Bosne i Hercegovine su:

- **Kazneno pravna konvencija o korupciji;**
- **Građansko pravna konvencija o korupciji;**
- **Konvencija Ujedinjenih nacija protiv transnacionalnog organiziranog kriminala sa tri pripadajuća protokola;**
- **Konvencija Ujedinjenih nacija protiv korupcije;**

- Konvencija o pranju, traganju, privremenom oduzimanju i oduzimanju prihoda stečenih kaznenim djelom.

6. Vizija Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje vezano za očekivani učinak realizacije Plana

Imajući u vidu definiciju korupcije, viziju Strategije za borbu protiv korupcije BiH (2015-2019) kao i nadležnosti Agencije za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje proizašla je slijedeća vizija:

Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje, kroz primjenu Strategije za borbu protiv korupcije, kao i izgradnju i unaprijeđenje kapaciteta za borbu protiv korupcije unutar institucije doprinosi izgradnji boljeg društva i povjerenju građana u organe uprave.

7. Nadležnost Agencije za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje

U skladu sa Zakonom o Agenciji za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje („Službeni glasnik BiH“, broj 88/07), Agencija je nadležna za:

Uspostavljanje standarda znanja i ocjenjivanje postignutih rezultata, razvoj zajedničkog jezgra nastavnih planova i programa u predškolskom, osnovnom i srednjem obrazovanju, i za druge stručne poslove u oblasti standarda znanja i ocjenjivanja kvaliteta koji su određeni posebnim zakonima i drugim propisima.

8. Zakonski okvir Agencije za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje

a) Zakoni, pravilnici, uredbe, odluke, instrukcije koje se odnose na rad Agencije

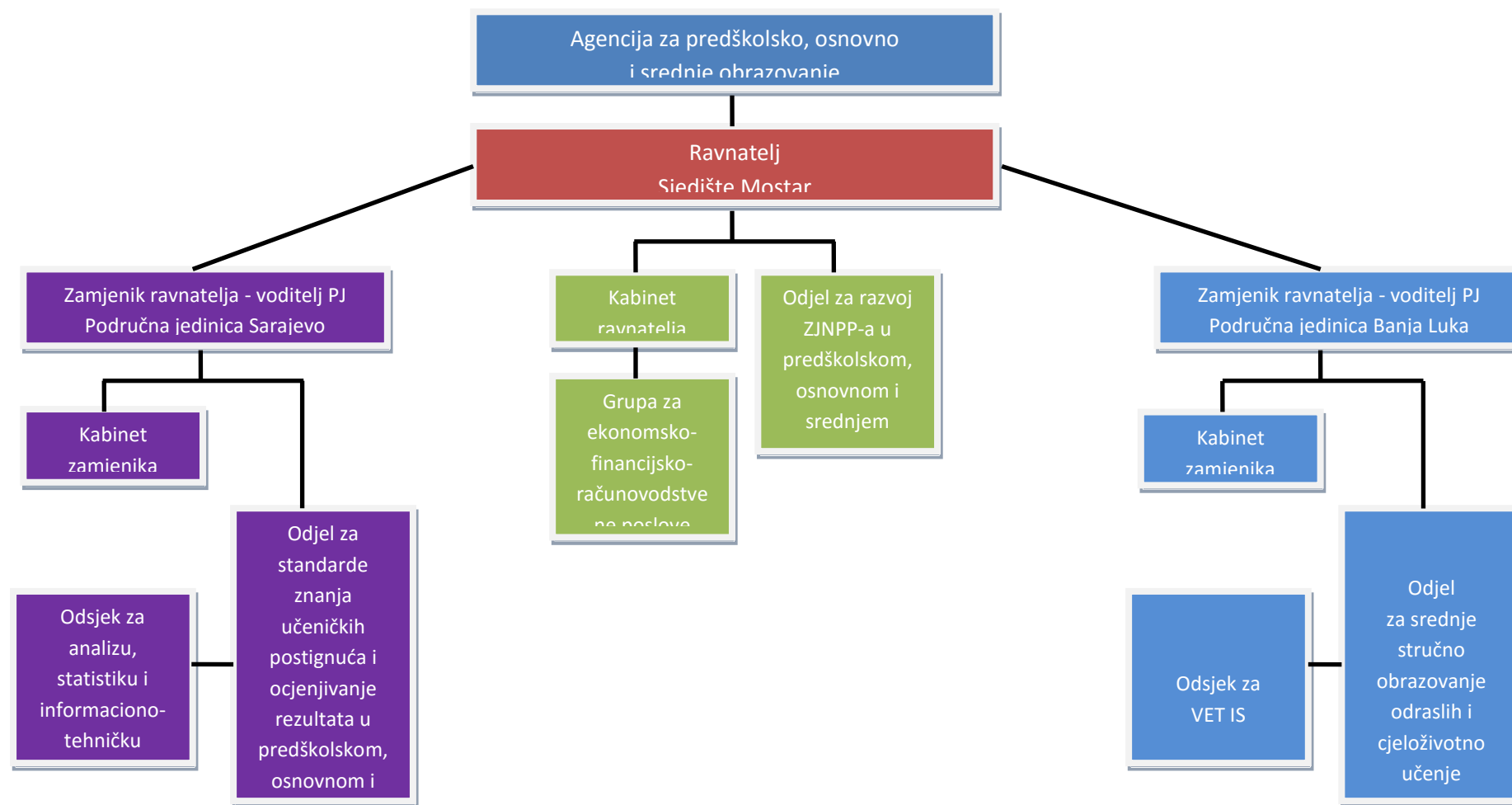
- Zakon o Agenciji za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje („Službeni glasnik BiH“, broj 88/07)
- Okvirni zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju („Službeni glasnik BiH“, broj 88/07)
- Okvirni zakon o osnovnom i srednjem obrazovanju („Službeni glasnik BiH“, broj 18/03)

b) Interni akti Agencije za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje

- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji sa sistematizacijom radnih mjesta
- Vodič o pristupu informacijama Agencije
- Pravilnik o obavljanju uredskog poslovanja u Agenciji za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje
- Interna pravila za dodjelu novčane naknade - stimulacije
- Akcijski plan borbe protiv korupcije,
- Pravilnik o stručnom obrazovanju, usavršavanju i obučavanju državnih službenika i zaposlnika
- Pravilnik o postupku izravnog sporazuma
- Vodič za pristup informacijama
- Pravilnik o upotrebi, čuvanju, vođenju evidencije i uništavanju pečata Agencije,
- Pravilnik o internim procedurama stvaranja obveza u Agenciji,
- Odluka o reprezentaciji i poklonima
- Odluka o reprezentaciji i poklonima
- Pravilnik o načinu korištenja i upotrebi fiksnih i mobilnih telefona,
- Pravilnik o nabavi, upotrebi i održavanju službenih vozila Agencije
- Pravilnik o internom prijavljivanju korupcije i zaštiti lica koje prijavi korupciju

9. Organizacijska struktura Agencije

Prema važećem Pravilniku o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji Agencije, predviđeno je ukupno 46 radnih mjesta, a trenutno je uposljeno 25 osoba u 3 organizacijske jedinice Agencije u Mostaru, Sarajevu i Banja Luci. Organizacijska struktura Agencije je data u slijedećem prikazu:

10. Odgovornost institucije u sustavu borbe protiv korupcije

Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje je odgovorna za izradu i usvajanje Plana borbe protiv korupcije, uključujući dostavljanje izvješća o implementaciji Plana, sukladno Smjernicama za izradu planova za borbu protiv korupcije u institucijama BiH i definiranim rokovima uz poštivanje temeljnih načela u primjeni Strategije borbe protiv korupcije BiH 2015.-2019.:

- **Vladavina prava** što podrazumijeva usklađenost pravnih akata i drugih radnji pravnih subjekata sa zakonom;
- **Zasnovanost na činjenicama** što podrazumijeva da se planiranje, praćenje i procjena ispunjenosti antikorupcijskih zadaća treba zasnivati na činjenicama;
- **Dobra praksa** što podrazumijeva usaglašavanje antikorupcijskih aktivnosti sa dobrim praksama na polju suprotavljanja korupciji u zemlji i ostalim tranzicijskim zemljama, učenjem na greškama, uočenim obrascima koruptivnog ponašanja i njihovog uzroka u sustavu;
- **Sveobuhvatnost i inkluzivnost** što podrazumijeva koordiniranu uključenost najvećeg broja aktera i utjecaj na što je moguće veći broj faktora koji dobrinose korupciji;
- **Transparentnost i participativnost** što podrazumijeva pravovremeno upoznavanje javnosti sa donošenjem odluka i politika u institucijama na svim nivoima u BiH, kao i osiguranje odgovarajućeg mehanizma komunikacije i konzultacije s javnošću prilikom odlučivanja;
- **Nepristrasnost i stručnost** što podrazumijeva političku i drugu neutralnost i kompetentnost za ispunjavanje antikorupcijskih zadaća neophodnih za dug i složen proces borbe protiv korupcije;
- **Orijentiranost na učinak** što podrazumijeva utvrđivanje jasnih, mjerljivih i ostvarivih ciljeva.

Svi nositelji aktivnosti u organizacijskim jedinicama Agencije, po ovom Akcijskom planu će obavljati planirane poslove u okviru redovitih poslova i zadataka. Nositelj aktivnosti ima zadatak inicirati, provoditi, pratiti provedbu zadataka u okviru te aktivnosti te informirati pretpostavljenog.

Edukacija kao jedan od oblika borbe protiv korupcije, podrazumijeva aktivnosti Agencije na sudjelovanju njenih zaposlenika na obukama, radionicama i drugim vidovima edukacije koje budu organizirane vezano za oblast borbe protiv korupcije, uključujući i druga područja u okviru svoje djelatnosti.

Nastavit će se suradnja sa Agencijom za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije Bosne i Hercegovine putem dostavljanja izvješća o godišnjoj provedbi aktivnosti iz Akcijskog plana, učešća na obukama koje Agencija bude organizirala i drugih potrebnih aktivnosti.

11. Vremenski okvir Akcijskog plana

Vremenski okvir Akcijskog plana određen je temeljem Smjernica za izradu planova za borbu protiv korupcije u institucijama Bosne i Hercegovine i obuhvaća period od 2016.-2017. godine.

12. Obveze i odgovornosti organizacijskih jedinica Agencije za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje u smislu uloge u provedbi borbe protiv korupcije

Obveze i odgovornosti organizacijskih jedinica iskazane su u tabelarnom dijelu ovog Akcijskog plana.

13. Financijska projekcija implementacije

Provođenje svih ciljeva i aktivnosti navedenim u Akcijskom planu vršiti će se sukladno s planiranom dinamikom realizacije i odobrenim proračunskim sredstvima Instituta.

14. Proaktivni monitoring implementacije Akcijskog plana

Akcijski plan odražava strateško opredjeljenje Agencije za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje za efikasnu prevenciju korupcije, a na operativnoj razini definiran je set mjera i aktivnosti s ciljem postizanja očekivanih rezultata. U svrhu implementacije Akcijskog plana i osiguranja prevencije korupcije u Agenciji je uveden sustav monitoringa provedbe Akcijskog plana, koji podrazumijeva poduzimanje kontinuiranih aktivnosti na praćenju i evaluaciji stupnja implementacije pojedinačnih mjera i aktivnosti. Svrha praćenja i evaluacije nije samo prikupljanje podataka o napretku ili neuspjesima u provedbi aktivnosti na planu suprostavljanja korupciji, nego i poduzimanje mjera kako bi se uklonili ili umanjili nedostaci, te identificirali novi elementi koji bi se ugradili u postojeće ili nove strateške mjere s ciljem efikasnije prevencije korupcije.

Proaktivni monitoring temeljen je prvenstveno na procesu podnošenja izvješća Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije kao središnjoj točki za koordinaciju provedbe Akcijskog plana.

Nositelji aktivnosti u procesu podnošenja izvješća i razmjene informacija su kontakt osoba imenovana ispred Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine i koordinatori aktivnosti ispred Agencije za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije.

15. Rizici u implementaciji Akcijskog plana

Svaki reformski proces, a posebno borba protiv korupcije, složen je i zahtjevan proces kojeg prate prepreke za postizanje potrebnih učinaka.

- Nedostatak odlučnosti donositelja odluka
- Nedovoljna samostalnost i kompetentnost subjekata
- Nedovoljna angažiranost subjekata provođenja
- Nedostatak sredstava
- Nedostatak sustavnosti i koordinacije

II TABELARNI DIO

Strateški cilj 1

Osiguranje institucionalnih kapaciteta za provedbu plana za borbu protiv korupcije

	AKTIVNOST	VREMENSKI ROK	NOSITELJ REALIZACIJE	INDIKATORI UČINKOVITOSTI
1	Agencija će izraditi procjenu potrebnih sredstava za provedbu Plana aktivnosti za borbu protiv korupcije	2016	Ured ravnateljice i zamjenica ravnateljice, rukovoditelji organizacijskih jedinica	Izrađena procjena potrebnih sredstava za provedbu obveza iz Strategije
2	Imenovati kontakt osobu za suradnju sa APIK-om	2016	Ured ravnateljice	Imenovana osoba Dragan Pinjuh, Stručni savjetnik za normativno-pravne poslove i ljudske resurse, obuku i radne odnose

Strateški cilj 2

Jačanje transparentnosti rada Agencije za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje

	AKTIVNOST	VREMENSKI ROK	NOSITELJ REALIZACIJE	INDIKATORI UČINKOVITOSTI
3	Agencija potiče i unapređuje proaktivnu transparentnost	Kontinuirano	Svi zaposleni, Službenik za odnose s javnošću	Unaprijeđena transparentnost rada Agencije
4	Zaposleni Agencije pohađaju obuke u vezi s pitanjem sprečavanja korupcije u provedbi javnih nabava	Kontinuirano	Zaposleni angažirani na poslovima javnih nabava	Obuke provedene

5	Osigurati transparentnost planiranja i izvršenja godišnjih proračuna Agencije	Kontinuirano	Služba za financije i računovodstvo	Osigurana putem objave na web stranici i sustavima za e konzultacije
6	Osigurati transparentnost planiranja, prikupljanja i trošenja javnih sredstava putem javnog objavljivanja financijskog poslovanja	Kontinuirano	Ured ravnateljice i zamjenica ravnateljice, Služba za financije i računovodstvo	Financijska i Revizorska izvješća objavljena na web stranici
7	Uskladiti postojeći Plan integriteta sukladno postojećim zakonskim obvezama	2017	Službenik za normativno-pravne poslove i ljudske resurse i osobe angažirane na izradi Plana integriteta	Plan integriteta usklađen
8	Unaprijediti sustav internih kontrola s ciljem jačanja odgovornosti i racionalnosti u planiranju i trošenju javnih sredstava	kontinuirano	Služba za financije i računovodstvo	Redovno provedene kontrole izgrađen učinkovit sustav kontrole

Strateški cilj 3

Unaprijeđenje sustava postupanja po prijavama korupcije

	AKTIVNOST	VREMENSKI ROK	NOSITELJ REALIZACIJE	INDIKATORI UČINKOVITOSTI
9	Uspostaviti online sustave i telefonske linije za prijavljivanje korupcije u svim institucijama izvršne vlasti	2017	Ured ravnateljice i zamjenica ravnateljice	Dostupan broj uspostavljenih sistema, a informacije dostupne javnosti putem web stranice
10	Promovirati on-line sustave i telefonske linije za prijavljivanje korupcije i mehanizme zaštite osoba koje prijavljuju korupciju	Kontinuirano	Ured ravnateljice i zamjenica ravnateljice	

11	Periodično obrađivati statističke podatke o prijavama korupcije u BiH po utvrđenoj metodologiji I učiniti analize tih podataka dostupne javnosti	2017	Kolegij Agencije, imenovana kontakt osoba	Obrada podataka izvršena a podaci dostupni na web stranici
12	Analizirati postojeće mehanizme za prijavljivanje korupcije u Agenciji kao bi se sagledala mogućnost njihovog unapređenja	2016	Kolegij Agencije, imenovana kontakt osoba	Mehanizmi analizirani, utvrđena mogućnost za njihovo unapređenje
13	Poboljšati procedure za postupanje po prijavama korupcije u pogledu povjerljivosti informacija koje su dobijene	2016	Kolegij Agencije	Procedure poboljšane – online prijava

Strateški cilj 4

Jačanje suradnje sa organizacijama civilnog društva u provedbi aktivnosti

	AKTIVNOST	VREMENSKI ROK	NOSITELJ REALIZACIJE	INDIKATORI UČINKOVITOSTI
14	Jačati suradnju javnih institucija sa organizacijama civilnog društva (OCD) s ciljem istraživanja koja se odnose na mogućnost pojave korupcije u Agenciji	Kontinuirano	Svi zaposleni	Uspostavljena suradnja sa OCD-om

15	Sustavno ostvarivanje partnerstva i suradnje javnog, privatnog i nevladinog sektora u provedbi antikorupcijskih projekata	2017	Svi zaposleni	Suradnja uspostavljena (sastanci po potrebi, pružanje informacija)
16	Aktivno informiranje građana o radu Agencije, uz promoviranje pozitivnih primjera postupanja po prijavama građana u slučajevima korupcije	Kontinuirano	Ured ravnateljice i zamjenica ravnateljice, ostale organizacijske jedinice	Podaci dostupni javnosti

Strateški cilj 5

Monitoring i izvještavanje

	AKTIVNOST	VREMENSKI ROK	NOSITELJ REALIZACIJE	INDIKATORI UČINKOVITOSTI
17	Podnošenje izvješća i dostavljanje podataka APIK-u o godišnjoj provedbi aktivnosti iz Akcijskog plana	Kontinuirano nakon 2016	Imenovana kontakt osoba	Izvješće dostavljeno APIK-u
18	Praćenje i evaluacija predviđenih aktivnosti iz Akcijskog plana uz periodičnu procjenu učinka	Kontinuirano nakon 2016	Ured ravnatelja i zamjenika ravnatelja, imenovana kontakt osoba	Urađen monitoring i evaluacija

Imenovana kontakt osoba za suradnju APIK-a i Agencije za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje: Dragan Pinjuh, Stručni savjetnik za normativno.pravne poslove i ljudske resurse, obuku i radne odnose

Kontakt podaci: tel. 036/329-908, email: dragan.pinjuh@aposo.gov.ba